

Cybergymnasiet Nacka AB

Org.nr. 556554-7964

Beslut för gymnasieskola med yrkesprogram

efter prioriterad tillsyn i Cybergymnasiet Odenplan
belägen i Stockholm kommun

Tillsyn i Cybergymnasiet Odenplan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Cybergymnasiet Nacka AB (556554-7964) under Hösten 2015. Cybergymnasiet Odenplan besöktes av Skolinspektionen den 16 september 2015 och den 17 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Av Skolverkets officiella statistik (SIRIS) framgår att knappt 63 % av eleverna på skolan med avgångsbetyg år 2013/14 erhöll gymnasieexamen. Motsvarande andel för riket var knappt 91 %.

Den genomsnittliga betygspoängen för elever på skolan med avgångsbetyg läsåret 2013/14 är lägre än rikets genomsnitt på samtliga program som skolan erbjuder. Lägst poäng har eleverna som gick ekonomiprogrammet med 10,5 i genomsnittlig betygspoäng jämfört med rikets 14,4. Den totala genomsnittliga betygspoängen för samtliga skolans program samma läsår är 12,6 poäng jämfört med rikets 14,4.

Av de elever som påbörjade sin gymnasieutbildning vid skolan läsåret 2011/12 var det knappt 35 % som tog gymnasieexamen inom tre år. Motsvarande andel för riket är drygt 73 %.

Skolan har inkommit med redovisning av elevfrånvaro för läsåret 2014/15 (till och med den 1 april 2015). Enligt redovisningen var den totala frånvaron per elev med mer än 15 % frånvaro 420 timmar.

Vidare framgår av skolans frånvarostatistik för perioden 12 januari 2015 till och med 12 juni samma år att antalet elever med total frånvaro 15 % eller mer var 293.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2016-01-15
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist konstaterad	
4. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-01-15
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-01-15
8. Garanterad undervisningstid i yrkesprogram	Ingen brist konstaterad	

Sammanfattande bedömning

Nationell statistik visar att skolans kunskapsresultat är låga. Av uppgifter från huvudmannen framgår att eleverna i skolan är frånvarande i betydande omfattning.

Skolinspektionen har identifierat brister som kan medföra att skolans elever inte ges tillräckliga förutsättningar att nå de nationella målen. Det finns vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn allvarliga brister i elevhälsans före-

Beslut

2015-10-16

4 (18)

Dnr 44 - 2014:8785

byggande arbete. Det finns också allvarliga brister i arbetet med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd och att ge elever som är i behov av särskilt stöd sådant stöd. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras inte tillräckligt.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Cybergymnasiet Nacka AB att senast den 15 januari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Cybergymnasiet Nacka AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som

minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt.
- Rektorn ska besluta om särskilt stöd för elever som är i behov av sådant stöd.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd.

Vidare framgår av skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Enligt läroplanen har rektorn ett utpekat ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Enligt skolans riktlinjer för extra anpassningar och särskilt stöd anges som förutsättning för att en pedagogisk utredning ska komma ifråga att en elev inte klarar kunskapskraven trots extra anpassningar. I intervju med programchefer på skolan framgår att rutinen är att en dialog förs med en elev som riskerar att

komma efter i undervisningen, att lärarna talar med varandra om eleven ifråga samt att en pedagogisk utredning genomförs tillsammans med eleven. Utredningen överlämnas därefter till elevens mentor som inventerar om det finns ytterligare ämnen som eleven behöver stöd i. Utredningen överlämnas sedan till elevhälsoteamet (EHT). Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att de flesta av dem inte varit med om att genomföra en pedagogisk utredning. Av handlingar beträffande 16 elever – vilka fått ett eller flera underkända betyg VT 2015 – som Skolinspektionen begärt ytterligare uppgifter om, framgår inte om elevernas behov av särskilt stöd överhuvudtaget utretts.

Av intervjuer med lärarna framgår att de för vidare frågan till EHT på olika sätt, samt att återkopplingen från EHT kan ta upp till en månad. Det kan därmed även ta tid innan en elev får det stöd han eller hon behöver. Enligt skolans riktlinjer för extra anpassningar och särskilt stöd ska EHT återkoppla till en elevs mentor endast vid bedömningen att särskilt stöd krävs och när åtgärdsprogram utarbetas.

Lärare som Skolinspektionen intervjuat ger uttryck för att eleverna på skolan måste ha diagnoser för att få hjälp av EHT. Denna uppgift bekräftas av omständigheten att endast fyra av de 16 elever som Skolinspektionen begärt ytterligare uppgifter om, har åtgärdsprogram. Av dessa fyra elever med åtgärdsprogram är det tre som har diagnoser och en vars stödbehov identifierats genom ett diagnostiskt test på skolan.

Av intervju med elevhälsan framgår att det vid tiden för tillsyn finns cirka 20-30 aktuella åtgärdsprogram. Företrädare för elevhälsan uppger att elever som behöver särskilt stöd inte alltid får det för att stödbehovet på skolan är så stort. Rektorn uppger i intervju att många elever med underkänt betyg inte får särskilt stöd.

Av intervju med skolans programchefer framgår att man fortsätter med extra anpassningar för de elever som får avslag på skolans ansökan om tilläggsbelopp hos elevernas hemkommuner, för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd.

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det allvarliga brister i skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd, samt att ge elever som är i behov av särskilt stöd sådant stöd. Bestämmelserna om extra anpassningar och särskilt stöd syftar till att ge elever som av olika anledningar har svårt att nå målen för utbildningen sådant stöd att de når målen. Skolans rutin anger däremot att utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska ske först efter att

eleven inte klarar kursen trots extra anpassningar, vilket enligt Skolinspektionens bedömning är för sent. Tillsynen visar också att det finns elever på skolan som fått underkänt betyg VT 2015 men vars behov av särskilt stöd är oklart eftersom det inte framgår om de utretts. Det finns vid tiden för tillsyn olika sätt att anmäla ett ärende till EHT och inget etablerat sätt genom vilket återkoppling sker till mentorer och lärare av andra åtgärder än särskilt stöd. Tillsynen visar vidare att det företrädesvis är elever med diagnoser som får särskilt stöd och att inte alla elever som kan behöva särskilt stöd får det. Mot denna bakgrund finner Skolinspektionen att Cybergymnasiet Odenplan brister i arbetet med särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Cybergymnasiet Odenplan inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs PPS Power Planning System AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Cybergymnasiet Nacka AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.
- Huvudmannen ska se till att elevhälsans samtliga funktioner arbetar förebyggande i sitt arbete med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot målen ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning visar att elevhälsan på skolan vid tiden för tillsynsbesöket består av följande kompetenser: En sjuksköterska som tjänstgör 80 %, en studie- och yrkesvägledare som tjänstgör 80 % och två ytterligare studie- och yrkesvägledare som tjänstgör 30 % respektive 10 % samt en heltidsanställd kurator och två nyanställda kuratorer som tjänstgör på deltid. Det finns tillgång till en skolläkare. En speciallärare har anställts från och med den 1 oktober 2015 och ytterligare en håller på att rekryteras.

Av intervju med företrädare för elevhälsan framgår att många elever på skolan mår dåligt och därför får svårt att klara sina studier. Många elever har problem med frånvaro redan när de börjar gymnasiet och har diagnoser samt tidigare svårigheter i sin skolgång. Företrädarna för elevhälsan uppger att de skulle behöva ägna mer tid åt förebyggande arbete, att möta eleverna tidigare och jobba mer med lärarna istället för att arbeta åtgärdande och administrativt som man gör nu. EHT har i och för sig utökats med två deltidsanställda kuratorer, men detta har enligt uppgift från företrädarna för elevhälsan kommit att innebära extra arbetsuppgifter för kuratorerna som exempelvis administrativa uppgifter och studie- och yrkesvägledning. Rektorn uppger att kuratorerna enligt skolans rutiner de senaste fyra åren tar hand om reservantagningarna de första veckorna av terminen, eftersom det då inte är så många elevsamtal de behöver hålla. Såväl lärare, elevhälsan, programchefer och rektorn har uppgett att elevhälsan behöver kompletteras med ytterligare speciallärare eller personal med specialpedagogisk kompetens. Rektorn har därtill uppgett att elevhälsan kanske inte har tillräckligt många kuratorer i förhållande till elevernas behov.

Enligt Skolinspektionens bedömning finns det allvarliga brister i elevhälsans förebyggande arbete. Elevhälsans förebyggande arbete behöver förbättras för att uppfylla skollagens krav på att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Mot bakgrund av skolans kunskapsresultat, elevernas omfattande frånvaro, att många elever inte klarar sina studier för att de mår dåligt, samt uppgifterna om att det saknas tillräckliga resurser för att tillgodose elevernas behov finner Skolinspektionen att det vid tiden för tillsyn inte bedrivs något förebyggande arbete i tillräcklig omfattning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Cybergymnasiet Odenplan inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs PPS Power Planning System AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Cybergymnasiet Nacka AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska tillsammans med lärare och övrig personal bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete avseende skolenheten, det vill säga;

- Följa upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero.
- Utifrån en analys av vad som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera de beslutade åtgärderna.
- Följa upp genomförda utvecklingsåtgärder i syfte att säkerställa att dessa har bidragit till en förbättrad utbildning i en trygg arbetsmiljö där eleverna ges möjlighet att nå de nationella målen.
- Dokumentera det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå bedrivas ett arbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av såväl skollagen som läroplanen framgår att det är rektorn som har ansvar för detta arbete. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) ska rektorn tillsammans med personalen och utifrån en uppföljning av verksamheten analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Dessutom bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på skolenhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Rektorn bör även skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Av dokumentation som huvudmannen inkommit med, Arbetsplan 2014-15, beträffande kvalitetsarbetet på skolan framgår att man avser arbeta med formativ bedömning genom metoden Bedömning för Lärande (BFL). Tre centrala mål finns, samt tillhörande åtgärder och aktiviteter för att nå respektive mål. Målen är följande:

- Antalet F ska minska.
- Arbetsmiljön ska förbättras och skapa större trygghet för elever och personal.
- Elevnärvaron ska öka detta läsår i förhållande till föregående.

Av intervjuer med lärare framgår att det på skolan bedrivs kvalitetsarbete där de är delaktiga. Utvärdering av kvalitetsarbetet från läsåret 2013/14 har skett. Lärarna uppger att arbetet dokumenterats och skickats till programcheferna, men att de därefter inte vet vad som hänt med dokumentationen.

Elevhälsan har varit delaktig på personalkonferenser samt vid programmöten och då haft dialog med lärarna bl.a. kring frågan om elevernas frånvaro. Elevhälsan har däremot inte deltagit i diskussioner om kvalitetsarbete eller elevernas kunskapsresultat. Rektorn beskriver att kvalitetsarbetet vid skolan på följande sätt: En rapport över elevernas betyg tas fram efter varje läsårsslut. Varje ämneslag diskuterar sedan tendenser och avvikelser samt lämnar in analyser och skriver eventuella handlingsplaner de ska jobba med nästkommande läsår. En utvecklingsgrupp bestående av rektor, biträdande rektor, en förstelärare samt en kurator har varit med om att ta fram skolans arbetsplan. Därtill har all personal på skolan under en termin varit delaktig i arbetet med arbetsplanen. Lärarnas idéer från kvalitetsarbetet finns, enligt rektorn, för närvarande inte dokumenterade på grund av att skolan håller på att byta datasystem. Rektorn uppger vidare att kvalitetsarbetet har sett ut på detta sätt sedan 2007. Enligt Skolinspektionens bedömning finns det brister beträffande det systematiska kvalitetsarbete som bedrivs på skolenhetsnivå. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras inte tillräckligt. Dokumentationen som finns ger ingen samlad bild av utbildningens kvalitet inom verksamheten som bedrivs på skolan, och utgör inte heller tillräckligt underlag som visar hur förutsättningarna för och genomförandet av utbildningen påverkar måloppfyllelsen. Av dokumentationen framgår inte heller hur uppföljning eller utvärdering av de beslutade åtgärderna ska ske. För att kunna bedriva ett förbättringsarbete krävs tillräcklig dokumentation för att skolans resultat ska kunna följas upp, utvärderas, samt för att adekvata åtgärder ska kunna vidtas i syfte att åstadkomma förbättrade resultat på skolenhetsnivå. Mot bakgrund av skolans kunskapsresultat och elevernas omfattande frånvaro är det, enligt Skolinspektionens bedömning, av betydande vikt att det kvalitetsarbete som

rektorn bedriver dokumenteras i tillräcklig omfattning. Skolinspektionen vill avslutningsvis framhålla att elevhälsan, särskilt mot bakgrund av kunskapsresultaten och frånvaron bland eleverna på skolan, ska delta i det systematiska kvalitetsarbetet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Cybergymnasiet Odenplan inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs PPS Power Planning System AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper

ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Garanterad undervisningstid i yrkesprogram

En viktig förutsättning för att uppnå utbildningens mål är att elever får undervisning i en tillräcklig omfattning. Tillsammans med andra faktorer som ett aktivt lärarstöd och en god arbetsmiljö har undervisningstiden betydelse för vilka resultat som uppnås. Elever på yrkesprogrammen har enligt skollagen rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Undervisningen behöver planeras och genomföras på ett sådant sätt att varje elev får sin garanterade undervisningstid. I detta ingår att skolenheten följer upp vilken undervisning som faktiskt blivit av för att kunna kompensera elever för förlorad undervisningstid, exempelvis vid inställda lektioner eller om en elevs undervisningspass förläggs samtidigt som elevens arbetsplatsförlagda lärande (APL).

Beslut

2015-10-16
16 (18)

Dnr 44 - 2014:8785

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Simon Törnvall
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Cybergymnasiet Odenplan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Cybergymnasiet Odenplan

Cybergymnasiet Odenplan är en fristående gymnasieskola i Stockholms kommun. I skolan anordnas vid tiden för tillsynen utbildning på följande nationella program:

- el- och energiprogrammet, med inriktningen dator och kommunikation
- hantverksprogrammet, med inriktningen frisör
- estetiska programmet, med inriktningarna bild- och formgivning, estetik och media, samt musik
- humanistiska programmet, med inriktningarna kultur respektive språk
- samhällsvetenskapsprogrammet, med inriktningarna beteendevetenskap, medier information och kommunikation, samt samhällsvetenskap
- ekonomiprogrammet, med inriktningarna ekonomi respektive juridik
- naturvetenskapliga programmet, med inriktningarna naturvetenskap respektive naturvetenskap och samhälle
- teknikprogrammet, med inriktningarna design och produktutveckling, informations- och medieteknik, samt samhällsbyggande och miljö

Utbildning anordnas även på introduktionsprogrammen preparandutbildning, samt programinriktat individuellt val.

Huvudman för skolenheten är Cybergymnasiet Nacka AB, som bedriver verksamheten för kommittentföretaget PPS, Power Planning system AB:s räkning (organisationsnummer 556504-2255). Vid Skolinspektionens tillsynstillfälle gick det 874 elever på skolan.